

[Ministeren for offentlige Arbejder.]

Problemet vedrører jo ikke kun nærværende Lovforslag, men er af langt mere omfattende Art og maa derfor behandles under mere generelle Synspunkter. Jeg har derfor over for Udvalget lovet at nedsætte en Kommission til Undersøgelse og Behandling af hele dette Spørgsmaal.

I denne Forbindelse skal jeg anføre, at jeg for ca. 12 Maaneder siden nedsatte et internt Udvalg til en mere generel Behandling af Spørgsmaalet Anlæg af Fiskerihavne. Det forekom mig nemlig ved et Studium af de baade i min Ministertid og i tidligere Perioder indkomne Andragender, at Anlægget af Fiskerihavne ikke var helt rationelt, idet det ofte er ret tilfældigt, hvorfra Andragender om Anlæg af saadanne Havne indsendes. Der fremkommer saaledes ofte Ansøgninger om Udvidelse og Nyanlæg af Fiskerihavne i Egne, der i Forvejen synes ret vel forsynede med saadanne Havne, samtidig med at der andre Steder i Landet synes at være større Behov for saadanne Havneanlæg, uden at der fremkommer Indstilling fra lokal Side om Nyanlæg, enten fordi et lokalt Initiativ mangler — og dette kan jo bl. a. skyldes svigtende økonomiske Evner —, eller fordi den paa-gældende Egn er repræsenteret af en mindre energisk politisk Repræsentation end andre.

Da man ikke har haft nogen Plan at gaa frem efter, er Resultatet gennem Aarene blevet det, at man har behandlet de indkomne Andragender i den Rækkefølge, hvori de er indkommet, og har holdt sig til at afslaa Andragender, naar disse syntes urimelige, enten paa Grund af tekniske Forhold eller paa Grund af Omkostningerne, samt under Hensyntagen til Beliggenheden af andre Fiskerihavne i umiddelbar Nærhed.

Det omhandlede Fiskerihavneudvalg skulde derfor have til Opgave at søge at fremsætte en rationel Plan paa længere Sigt vedrørende Bygning af nye Fiskerihavne i Fremtiden. Dette Spørgsmaal synes mig naturligt at falde inden for Rammerne af det Udvalgsarbejde, som skulde foretages af det i Betænkningen omtalte mere generelle Havneudvalg, og jeg vil derfor finde det rimeligt, at det interne Fiskerihavneudvalg ophæves, og at Opgaverne blev overladt til det nye Udvalg. I øvrigt vilde det sikkert ogsaa være rigtigt, at dette Udvalg beskæftigede sig med Problemet paa en lidt bredere Basis, herunder eventuelt ogsaa Spørgsmaalet om Udvidelse og Oprettelse af købstadkommunale Havne.

Det kan jo nemlig ikke fragaas, at

ogsaa dette er et Problem, der bør nøje overvejes og undersøges. Ganske vist ligger Forholdet for de købstadkommunale Havne saaledes, at Udgifterne ved disses Etablering og Udvidelser helt og holdent paa-hviler de respektive Købstæder, bortset fra eventuelt Tilskud fra Arbejds- og Socialministeriet, hvorved Statens direkte økonomiske Indsats ikke har Betydning. Men paa den anden Side spiller Anlægget og Opretholdelsen af de købstadkommunale Havne ind paa Samfundsøkonomien paa en anden Maade, hvorved det berører hele Landets Økonomi, nemlig gennem Transportomkostningerne, idet Anlægs- og Vedligeholdelsesudgifterne af disse Havne i det lange Løb uvægerlig bliver belastet Transportomkostningerne og derigennem i sidste Instans Varepriserne.

Der har fra Søfartens Side været peget paa, at det store Antal købstadkommunale Havne, vi har, er en Byrde for Skibsfarten, idet man er af den Formening, at vi allerede nu har flere købstadkommunale Havne end nødvendigt, hvilket igen vil sige, at der paa-hviler Søtransporterne for store Udgifter til Opretholdelse af disse Havne.

Det er jo en given Ting, at der i dette Forhold maa være et vist Optimum, saaledes at en Udbygning af Havne ud over dette Optimum uvægerligt bliver en Belastning af det samlede Samfund. Dermed være ikke sagt, at der ikke kan være god Mening i at anlægge eller udvide en eller anden købstadkommunal Havn, men jeg vilde blot mene det rimeligt — naar man nu alligevel nedsætter et saadant Udvalg — at tage Spørgsmaalet op til Undersøgelse set ud fra Helhedens Synspunkt.

Jeg vil gerne i denne Forbindelse gøre opmærksom paa et Forhold, som naturligvis spiller en betydelig Rolle. Jeg tænker her paa det Initiativ, der i særlig Grad har sit Udspring i de lokale Interesser, og som jo ofte er en meget virksom Drivkraft, naar det gælder om at gennemføre Projekter af baade den ene og den anden Art. Et saadant lokalt Initiativ er naturligvis som oftest meget nyttigt og en Betingelse for det mindre Samfunds gode Trivsel, men man maa ikke lukke Øjnene for, at dette Initiativ undertiden kan gaa over Gevind og Sagen af lokale Prestigehensyn drives længere frem end heldigt er af Hensyn til Helhedens Interesser. Det er maaske derfor ogsaa af den Grund heldigt, at en uafhængig Statsmyndighed griber regulerende og vejledende ind.

Jeg har gerne villet fremsætte disse